

Talvikankaan päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Linkki Thinglinkiin <https://www.thinglink.com/card/1726161690208240102>

Arvot

Rohkeus näkyy meillä ...

Toimimme joustavasti pienryhmissä, joissa lasten vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet on helppo havaita ja hyödyntää niitä jokapäiväisessä arjessa. Panostamme lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukemiseen positiivisen kannustamisen keinoin. Näin edistämme terveen itsetunnon kehittymistä sekä oppimisen iloa. Noudatamme hyviä tapoja ja harjoitteleme niitä yhdessä lasten kanssa.

Reiluus näkyy meillä ...

Kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti sekä noudatamme hyviä tapoja harjoitellen niitä yhdessä lasten kanssa. Rohkaisemme perheitä avoimeen vuorovaikutukseen ja arvostamme heidän ajatuksiaan ja mielipiteitään. Saamamme palautteen perusteella suunnittelemme, toteutamme ja kehitämme toimintaamme.

Vastuullisuus näkyy meillä ...

Toimintakulttuurimme perustana on lapsen sensitiivinen kohtaaminen ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Olemme läsnä lasten arjessa ja tartumme lasten aloitteisiin. Kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti. Kiusaamiseen puutumme yhteisen toimintamallin mukaisesti.

Laaja-alainen osaaminen

Olemme osa lasten yhtenäistä opinpolkua, joka alkaa varhaiskasvatuksesta ja jatkuu läpi perusopetuksen. Kannustamme lapsia havainnoimaan, tutkimaan, kysymään, kuuntelemaan ja ratkomaan arjen tilanteita antamalla aina valmiita vastauksia. Kokopäiväpedagogiikan mukaisesti päiväkotipäivän kaikki tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä. Toiminnan suunnittelussa ja oppimisympäristöjen rakentamisessa huomioimme lasten yksilölliset tarpeet, toiveet ja mielenkiinnon kohteet.

Tällä toimintakaudella painopisteinäme ovat edelleen tunne-, vuorovaikutus- ja kaveritaidot sekä osallisuus, erityisesti huoltajien osallistaminen. Tunteiden tunnistamista ja sanoittamista harjoitteleme päivittäisissä arjen tilanteissa ja leikeissä. Tunteita käsittelemme myös tunnetuokioiden, kuvien, musiikin, draaman ja kirjallisuuden avulla. Päivittäiset lukutuokiot ovat osa arkeamme. Hyödynnämme digitalisaatiota oppimisen näkyväksi tekemiseen, oppimisympäristön havainnoimiseen ja kerrontataitojen kehittämiseen. Tabletit ja älytaulut ovat oppimisen välineinä.

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuurimme perustana on lapsen sensitiivinen kohtaaminen ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Olemme läsnä lasten arjessa ja tartumme lasten aloitteisiin. Toimimme joustavasti pienryhmissä, joissa lasten vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet on helppo havaita ja hyödyntää niitä jokapäiväisessä arjessa. Pienryhmissä havaitsemme paremmin myös asiat, joissa lapsi tarvitsee tukea. Panostamme lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukemiseen positiivisen kannustamisen keinoin. Näin edistämme terveen itsetunnon kehittymistä sekä oppimisen iloa. Kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti. Noudatamme hyviä tapoja ja harjoittelemme niitä yhdessä lasten kanssa. Teemme yhteistyötä päiväkotimme eri ryhmien kesken sekä koulun kanssa, tukeaksemme lapsen kasvun ja oppimisen polkua ja yhteisöllisyyttä. Kehitämme 5-8-vuotiaiden pedagogiikkaa yhdessä alkuopetuksen kanssa.

Hyvinvointi ja osallisuus

Osallisuuden perusta on lapsen tunne ja kokemus kuulluksi, nähdyksi ja hyväksytyksi tulemisesta. Pienryhmätoiminnan avulla pystymme aistimaan lasten aloitteet ja antamaan tilaa lasten omille maailmoille. Näin jokainen lapsi voi saada osallistumisen ja onnistumisen kokemuksia. Keräämme lasten mielipiteitä ja toiveita kyselemällä ja keskustelemalla sekä mielenkiinnonkohteita havainnoimalla. Lapset suunnittelevat yhdessä aikuisten kanssa, mihin leikkipaikan voisi sijoittaa, mitä leluja ja välineitä siihen tarvitaan jne. Lapset ovat mukana retkien, lauluhetkien ja jumppien sisältöjen ideoinnissa. Perheiden osallisuutta tukevia toimintamuotoja ovat erilaiset keskustelut ja viestit, vanhempainillat, juhlat ja tapahtumat. Rohkaisemme perheitä avoimeen vuorovaikutukseen ja arvostamme heidän ajatuksiaan ja mielipiteitään. Saamme palautteen perusteella suunnittelemme, toteutamme ja kehitämme toimintaamme. Kiusaamiseen puutumme yhteisen toimintamallin mukaisesti.

Liikkuminen

Me mahdollistamme lasten monipuolisen liikunnan päivittäin. Pyrimme innostamaan ja liikuttamaan lapsia erilaisten liikuntaleikkien avulla ja olemaan itse innostavana esimerkkinä. Liikuntaa suunnittelemme ja toteutamme mukaillen liikunnan vuosisuunnitelmaa. Sisällä toteutamme pientilaliikuntaa, erilaisia liikuntaleikkejä, musiikkiliikuntaa ja hyödynnämme ryhmissä viikoittain vaihtuvia liikuntavälineitä. Lapset järjestävät ja rakentavat ryhmiin mieltymystensä mukaan erilaisia liikkumispisteitä. Liikuntasalissa ryhmällä on omia liikkumisvuoroja. Toiminnasta toiseen siirryttäessä pyrimme hyödyntämään odotteluhetket erilaisten motoristen harjoitteiden avulla. Piha-alueemme on monipuolinen ja käytössämme on ajoittain myös monitoimitalon urheilukenttä. Lisäksi lähimetsät tarjoavat lapsille mahdollisuuden harjoitella erilaisia motorisia taitoja. Olemme tietoisesti vieneet toimintaamme ja liikkumista enemmän piha-alueelle ja lähiympäristöön Puoli Päivää Pihalla – teeman mukaisesti.

Kestävä tulevaisuus

Me Talvikankaalla rakennamme positiivista luontosuhdetta viettämällä säännöllisesti/aktiivisesti aikaa lähiympäristömme metsissä. Retkillä leikimme, liikumme ja havainnoimme luonnon monimuotoisuutta. Pohdimme ja tutkimme myös erilaisia säähavaintoja ja yhdessä etsimme vastauksia/selityksiä niille.

Jokapäiväisessä arjessa osallistumme ilmastotalkoisiin pesemällä kädet tietoisesti energiaa ja vettä säästävällä tavalla.

Lajittelemme ryhmissä erilaiset kierrätettävät materiaalit ja huolehdimme ne yhdessä asianmukaisiin kierrätysastioihin.

Tulevalla toimintakaudella työskentelemme ruokahävikin vähentämisen parissa: vastuullisuusajattelu ja ruuan arvostus sekä syvennämme edelleen luontosuhdettamme lisäämällä toimintaamme ulos.

Kulttuuri

Talvikankaan päiväkodissa tuemme ja kehitämme lapsen monipuolista ilmaisu- ja luovuutta antamalla mahdollisuuksia taiteelliseen ilmaisuun. (Maalaaminen, piirtäminen, draama ja kädentaidot erilaisia tekniikoita ja materiaalia monipuolisesti hyödyntäen)

Teemme myös yhteistyötä kirjaston kanssa. Kirjasto kutsuu meitä mukaan muun muassa draaman keinoin elävöitetuille satuhetkille. Kulttuurikasvatuksessa teemme yhteistyötä Alaköökin kanssa. Alakööki suunnittelee ja toteuttaa kokemuksellista ja elämyksellistä toimintaa luonnossa, päiväkodilla ja kulttuurilaitoksissa.

Mahdollistamme lasten musiikillista ilmaisu- ja tanssien. Tutustumme lasten kanssa erilaisiin musiikkityyleihin ja rytmeihin. Mahdollisuuden tullen osallistumme konsertteihin yhdessä lasten kanssa.

Tuemme lapsen itsetuntoa huomaamalla onnistumiset ja ylläpitämällä positiivista ilmapiiriä. Mietimme yhdessä lapsen kanssa hänen vahvuuksiaan, myötäelämme onnistumisissa ja tuemme niissä taidoissa, joita lapsi vielä harjoittelee.

Kulttuuriryhmällä suunnittelemme koko talon yhteisiä tapahtumia, joiden tarkoitus on yhteishengen ja yhteenkuuluvuuden vahvistaminen sen lisäksi, että tapahtumien avulla tutustumme lapsia kulttuuriperintöön. Viime vuosina tällaisia tapahtumia ovat olleet esimerkiksi yhteinen pikkujoulu ja laskiaistapahtuma.

Digitaalisuus

Mediakasvatuksella tuemme lapsen sanallista, kuvallista ja kehollista ilmaisua monipuolisesti. Lasten kanssa ideoimme ja tuotamme mediasisältöjä kuten tarinoita, videoita ja kuvia digitaalisia sovelluksia hyödyntäen. Medialukutaitoa harjoitteleminen tarkastelemalla kuvia sekä videoita, pelaamalla pelejä ja kuuntelemalla kirjoja. Mediakasvatuksessa huomioimme myös turvallisen ja vastuullisen mediankäytön harjoittelun ikätasoisesti. Lasten kanssa opetamme, että jokaisella on oikeus päättää tekemänsä työn käytöstä. Tekijänoikeuksia harjoitteleminen laittamalla nimen lapsen omiin töihin sekä pyytämällä luvan töiden julkaisuun.

Projekteja toteutamme lasten kanssa STEAM-oppimisprosessin mukaisesti. STEAM on lapsilähtöistä, kokeilevaa, tutkivaa sekä yhteisöllistä oppimista, jossa lapsen vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet ovat keskiössä. Digivälineistöä käytämme oppimisen välineenä sekä kohteena. Yhteiskäytössä olevat kosketusnäyttötelevisiot, tabletit sekä tietokoneet ovat lasten saatavilla ja aktiivisessa käytössä.

Lasten kanssa koodaamista ja ohjelmointia harjoitteleminen sanallisesti, leikkien ja symbolien avulla. Ohjeiden antaminen ja niiden mukaan toimiminen on jo koodaamistaitojen harjoittelua. Ohjelmoinnissa käytämme hyödyksi myös teknologiaa, muun muassa koodausrobotteja ja tablettisovelluksia lasten ikätaso huomioon ottaen.

Kansainvälisyys

Toimiva vuorovaikutus erilaisista kulttuuri- ja katsomustaustoista tulevien ihmisten kanssa edellyttää oman ja muiden kulttuurien ja katsomuksellisten taustojen ymmärtämistä ja kunnioittamista. Lasten ja perheiden erilaisiin kulttuureihin tutustutaan kunnioittaen heidän toiveitaan. Esim. vasu-keskusteluissa on hyvä mahdollisuus keskustella perheelle tärkeistä arvoista, kulttuurista ja perheen näkemyksistä.

Aikuisten malli on keskeisessä osassa moninaisuuden myönteisessä kohtaamisessa. Hyödynnämme myös erilaisia aiheeseen liittyviä materiaaleja (esim. neuvokasperhe.fi) toiminnassamme.

Esiopetuksessa toteutamme kielikylpytoimintaa ja osassa päiväkotimme ryhmistä järjestetään suomi toisena kielenä-opetusta.

Kasvun ja oppimisen tuki

Meillä Talvikankaalla tuen ydin löytyy lasta kuuntelevasta läsnäolosta ja arjen selkeästä strukturista. Toimimme pienryhmissä ja porrastamme siirtymiä, ulkoiluja ja ruokailuja. Pyrimme muokkaamaan ympäristöä lasten tarpeiden mukaisesti. Ennakoinnissa käytämme säännöllisesti apuvälineinä kuvia ja timereita.

Kaikissa arjen tilanteissa etsitään kullekin lapselle sopiva tapa osallistua omien taitojensa ja ikätasonsa mukaisesti. Lapsi voi tarvita esimerkiksi omaa tilaa, aikuisen vierellä olemista, välitöntä positiivista palautetta, kuvitettuja ohjeita, eriytettyjä tehtäviä tai apuvälineitä. Lasten vahvuuksia ja mielenkiinnonkohteita huomioimme ja käytämme suunnittelun pohjana, erityisesti tuen keinoja mietittäessä.

Leikin ja kaverisuhteiden tukeminen on ensisijaista. Panostamme siihen, että jokainen lapsi pääsee tasavertaiseksi ryhmän jäseneksi ja tulee hyväksytyksi ryhmässään omana itsenään.

Havainnoimme lapsia jokapäiväisessä arjessa ja kirjaamme havaintoja ylös. Keskustelemme niistä vanhempien kanssa ja tarpeen tullen pohdimme lapsen tarvitseman tuen toteuttamistapoja myös yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Muita arjen yhteistyökumppaneita tuen asioissa ovat neuvola, sosiaalityöntekijät ja terapeutit sekä esioppilaiden kohdalla myös koulupsykologi ja kuraattori.

Leikki

Leikki on lapsen luontainen tapa toimia. Tuemme leikin iloa ja innostusta havainnoimalla tai osallistumalla leikkiin. Tuemme pitkäkestoista leikkiä rikastuttamalla ja ohjaamalla leikkiä lapsen kehitystaso ja leikki- ja kaveritaidot huomioiden. Autamme lasta leikin aloittamisessa ja leikkikaverin löytämisessä. Toimimalla pienryhmissä tuemme kaverisuhteiden muodostumista ja leikkirauhan ylläpitämistä. Muokkaamme lasten kanssa yhdessä leikki- ja oppimisympäristöä sisällä ja ulkona lasten mielenkiinnonkohteiden, toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Pidämme leikkivälineet lasten saatavilla. Lapset voivat valita mieleisensä leikin/tekemisen esillä olevia leluja/tarvikkeita tai kuvia/leikkitaulua hyödyntäen.

Lasten toiveita

Lapsilta tulee päivittäisessä arjessa aloitteita ja ideoita, joihin aikuinen pystyy läsnä- olemalla tarttumaan ja niitä yhdessä lasten kanssa toteuttamaan. Selvitämme lasten toiveita leikkejä havainnoimalla, jutustelemalla, kyselemällä sekä erilaisten keskustelujen yhteydessä varmistaen, että kaikki lapset saavat toiveensa kuuluviin.

Oppimisympäristöä muokkaamme lasten mielenkiinnonkohteiden ja toiveiden mukaan. Lapset saavat suunnitella lauluhetkiä/jumppaa, valita leikkejä ja kädentöitä, mitkä heitä kiinnostavat. Toiveiden ja mielenkiinnon pohjalta toteutamme erilaisia projekteja. Vietämme myös lasten toivepäiviä, joihin lapset saavat suunnitella toiminnan teeman ja sisällön. Toiveina ovat olleet eri ryhmissä mm. jumppapäivät, palomies-, keppihevosleikit, elokuva- ja herkuttelupäivät sekä lelu - ja retkipäivät.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Käymme keskusteluja huoltajien kanssa päivittäisissä kohtaamisissa, aloituskeskusteluissa, vasu- ja leops-keskusteluissa sekä vanhempainilloissa. Kirjaamme huoltajilta tulleet näkemykset ja toiveet muistiin ja otamme ne huomioon toimintaa suunniteltaessa. Myös säännöllisistä palautekyselyistä saamme arvokasta tietoa toimintamme kehittämiseen. Käsittelemme kyselyjen tuloksia yhteisissä palavereissa. Huoltajat ovat arvostaneet luottamuksellista yhteistyötä ja turvallista kasvuympäristöä. He ovat toivoneet mm. yhteisiä pihatapahtumia, retkiä lähiympäristöön ja metsiin sekä hyvien tapojen opettamista.

Arviointi

Arviointi on toiminnan kehittämisen edellytys. Se on jatkuvaa ja tapahtuu eri tasoilla. Jokainen kasvattaja havainnoi ja arvioi omaa toimintaansa, yksittäisten lasten ja koko ryhmän toimintaa. Havainnot kirjataan muistiin ja ryhmän kasvattajat käyvät keskenään päivittäisiä keskusteluja toimintaan liittyen. Myös lapset tekevät arviointia. Se tapahtuu leikeissä, arjen keskusteluissa, kyselemällä ja esimerkiksi hymiökortteja ja peukuttamista käyttäen. Kannustamme huoltajia tekemään arviointia arjen kohtaamisissa ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelman/esiopetuksen opetussuunnitelman laadinnan yhteydessä. Kasvattajatiimin kesken pidetään viikoittainen tiimipalaveri, jossa käydään läpi havainnot sekä saatua palautetta ja näin arvioidaan ryhmän toimintaa ja suunnitellaan tulevaa. Koko päiväkodin toimintaa arvioidaan ja kehitetään viikkopalavereissa sekä kuukausittaisissa pedagogisissa palavereissa. Toimintasuunnitelmaa arvioidaan vähintään kerran vuodessa.